

י"ל ע"י קרן תר"ג לזיכוי הרבים
לטובת נשמת הרבני הנגיד הנכבד
הרה"ח ר' אריה (לייבל)
ברה"ח ר' יונה רובין ז"ל

בסייעתא דשמיא

תורה שכתב

הפצת ועידוד לימוד התורה הקדושה עם פירוש רש"י

פרשת מקץ | גיליון המאה - שנה ג' | כסלו תשפ"ו

פנינים מאירים
לשולחן השבת

פר"ס התורה

פשט

שבע פרות או שתי פרות?

וְתֹאכְלֶנָה הַפְּרוֹת רְעוֹת הַמְּרָאָה וְדָקוֹת הַבָּשָׂר אֶת שְׁבַע הַפְּרוֹת יִפֹּת הַמְּרָאָה (מא, ד)
נשים לב לדקדוק מעניין בפסוק זה העוסק בבליעת הפרות. אצל הפרות רעות-המראה לא מוזכר שהיו שבע, אלא 'ותאכלנה הפרות', ורק לגבי הפרות יפות-המראה כתוב 'שבע הפרות'.

גם להלן בפסוק העוסק בבליעת השבלים נאמר (פסוק ז) **וְתִבְלַעְנָה הַשְּׂבָלִים הַדְּקוֹת אֶת שְׁבַע הַשְּׂבָלִים הַבְּרִיאֹת וְהַמְּלֹאֹת**, לא מוזכר שהיו שבע שבלים דקות, רק בשבלים הבריאות כתוב שהיו שבע.

מסביר מרן הנצי"ב **מואלצין ז"ע** בהעמק דבר, כי הנה כשכא יעקב למצרים פסק הרעב, נמצא שלמעשה היה הרעב במצרים רק שתי שנים בלבד (רש"י להלן מו, ט), לכך לא הוזכר הפסוק מנין שבע בבליעה, אלא סתם פרות ושבלים, ומיעוט רבים – שתיים, לרמז שבפועל יהיו רק שתי שנות רעב בלבד.

רמז

רמז לנרות בחנוכה

וַיְהִי מִקֵּץ (מא, א)

פרשת מקץ נפתחת במילים **וַיְהִי מִקֵּץ**. ופרשת וישב מסתיימת במילים (מ, כג) **וְלֹא זָכַר שָׂר הַמִּשְׁקִים אֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּחְהוּ**.

כותב הגאון רבי רחמים חי **חייטא הכהן זצ"ל**, ראב"ד ג'רבא, שכאן נרמזת ההלכה (או"ח סי' תרעא, ה) שהמדליק נר חנוכה צריך להדליק עוד נר, 'שמש', כדי שיוכל להשתמש לאורו, ואם שכח ולא הדליק נר נוסף, אי הנרות הם כמו מוקצה ואסור להשתמש לאורם.

זהו שרמזו הכתוב, **וְלֹא זָכַר שָׂר הַמִּשְׁקִים אֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁכַּחְהוּ** – אם בעל הבית, שהוא 'שר המשקים', שיוצק משקה השמן במנורה, שכח את 'יוסף', דהיינו שלא זכר להדליק נר נוסף, אזי ההלכה היא – **וַיְהִי מִקֵּץ הַנֵּרוֹת הֻקְצוּ לַמְצוּוֹתָן** ואסור ליהנות מהן...

דרוש

להמית את הירושה

וַיֹּאמֶר רָאוּבֵן אֶל אָבִיו לֵאמֹר אֶת שְׁנֵי בְנֵי תַמְתִּים אִם לֹא אֶבְיָאֵנּוּ אֵלַיךְ (מב, יז)

דברי ראובן מפליאים עד מאד: וכי אדם רשאי להפקיר את נפש בנו בעבור התחייבות כל שהיא?!

מבאר הגה"ח בעל **חתם סופר** זי"ע בשו"ת חתם סופר (או"ח סי' רח), על פי מה שדרשו חז"ל (ב"ב קיח, ב) על הפסוק בפרשת המרגלים (במדבר יד, לח) **וַיְהוֹשֻׁעַ בֶּן נֹון וְקָלֵב בֶּן יִפְתָּה חָיו מִן הָאֲנָשִׁים הָהֵם**, שנטלו יהושע וכלב חלקם של מרגלים בירושת הארץ. נמצא, שאם אלו שקיבלו חלק בארץ נקראים 'חיו', כך גם להיפך, שהמפסידים חלק בארץ ישראל נקראים 'מות'.

והנה ראובן שהיה הבכור, סבר שהוא עתיד לקבל שני חלקים בארץ ישראל, דהיינו ששני בניו יקבלו כל אחד חלק נפרד בארץ (כמו שהיה אצל אפרים ומנשה). על כך אמר ראובן ליעקב: **את שני בני תמתי – אין הכוונה למיתה ממש, אלא טיטול מהם את חלקם בארץ ישראל.**

סוד

המתקה בשם האדם

וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם וְגו' וְאֶל-שְׂדֵי יִתְנִן לָכֶם רְחֻמִּים (מג, יא-ד)

כותב הרה"ק רבי **יוסף מאיר מספינקא** זי"ע בספה"ק 'אמרי יוסף', שאם מתעוררים דינים על האדם, אזי אחת הדרכים להמתיק את הדינים מעליו, היא על ידי שמוציאים איזה רמז של המתקה בשמו של האדם, כי נפש האדם הוא שמו, וכשמומתיקים את השם נמתקים הדינים. זהו שנאמר, 'ויאמר אליהם ישראל', הוזכר דווקא את השם 'ישראל' ולא יעקב, כי רצה למצוא המתקה בשם זה, כאשר התפלל **וְאֶל-שְׂדֵי יִתְנִן לָכֶם רְחֻמִּים**, שהרי 'ישראל' הוא ראשי תיבות אל שדי יתן לכם רחמים.

האחים בבית יוסף המושל במצרים

נושאי הפרשה:

חלומות פרעה • יוסף מושל במצרים • תבואה לשנות הרעב • מאסרו של שמעון • ערבות יהודה על בנימין • סעודה בבית יוסף • הכסף והגביע באמתחתם • לקיחת בנימין.

בפרשת מקץ מתקיימים חלומותיו של יוסף, כאשר הוא אכן עולה לגדולה והוא מתמנה למושל בארץ מצרים. אחיו באים לביתו ומשתחוים לו – מבלי שיכירו מי הוא, כשהוא לוקח מהם את שמעון ובנימין.

א. שואלים בעצמות

לאחר 12 שנה שיוסף שהה בבור המאסר, וכעבור שנתיים מאז פתר החלומות לשרי המשקים והאופים, חולם פרעה על פרות כחושות הבולעות פרות מפוטמות, ועל שיבולים כחושות הבולעות את המלאות. החרטומים השואלים בעצמות-מתים, הציעו תפרונות לחלומות, אך פרעה אינו מקבל את דבריהם.

ב. כבוד המלכות

בהמלצת שר המשקים, קורא פרעה ליוסף לפתור את החלומות. יוסף מתגלה ומחליף בגדיו לכבוד המלכות, ופורת ששבע שנות שובע יבואו, ואחריהן – שבע שנות רעב. יוסף מיעץ למנות איש חכם לאגור מזון עבור שנות הרעב.

ג. טבעת ושרשרת

פרעה מחליט למנות את יוסף כמושל בארץ מצרים, ולכן הוא מוסר לו את טבעת המלכות; מלבישו בגדי שש; עונד על צווארו שרשרת;

מעניק לו מרכבה מלכותית, וגורר שאיש לא ירכב על סוס ולא יאחז כלי מלחמה בלי רשותו. כשיוסף עובר במצרים כולם קוראים לו "אברך" (אב-ביתו של המלך), ופרעה קורא לו 'צפנת פענח' (מפרש הצפונות). יוסף נושא את אסנת, והם זוכים לבנים; מנשה ואפרים.

ד. תבואה לנימולים

בשנות השובע, יוסף אוגר תבואה בכמות עצומה לאין מספר. עם תחילת שנות הרעב הרקובה התבואה שצברו המצריים, וכשבאו לבקש תבואה מיוסף, הוא דורש מהם שימולו את עצמם.

ה. עשרה שערים

גם בארץ ישראל היה רעב, ויעקב שולח את עשרת בניו, חוץ מבנימין, לרכוש מזון במצרים. הם נכנסים למצרים מעשרה שערים נפרדים, מחשש עין הרע, כשהם מחליטים לפדות את יוסף בכל מחיר.

האחים מגיעים אל יוסף, ללא שיהיו אותו מאחר וקנו צמח. יוסף שמכיר אותם טוען שהם מרגלים,

ו. מציאת הכסף

בהיותם במלון מוצא לוי את כספו באמתחתו, ובארץ כנען מוצא כל האחים את כספם. כשיעקב שומע את הדישה לשלוח את בנימין, הוא מתנגד תחילה, אך כשהרעב מתגבר הוא מסכים בלי-ברירה, לאחר התחייבות יהודה לדאוג לשלומם של בנימין. יעקב שולח עם בניו מנחה למושל-מצרים ממיטב גידולי הארץ, ומתפלל שהקב"ה יאמר די לצרותיו.

ז. בשר ויין

כאשר ראה יוסף את האחים בביתו, הוא ציוה לשחוט בשר, והזמינם לסעוד אצלו. ואילו המצריים אכלו לחם לעצמם, כי גנאי להם לאכול עם העבריים. במהלך הסעודה הם שותים יין ומשתכרים, לאחר 22 שנה שיוסף והשבטים לא שתו יין מאז מכירתו. בסעודה הוא מושיב אותם לפי סדר לידתם, ואת בנימין מושיב לצדו. הוא מעניק מנה לכל אח, ולבנימין חמש מנות.

ח. מרדף מנשה

טרם צאתם, מצוה יוסף להטמין גביע כסף באמתחת בנימין. ביציאתם מהעיר רודף מנשה אחריהם, וכשהוא מוצא את הגביע הם חוזרים למצרים. יהודה מציע ליוסף שכולם יהיו עבדים, אך יוסף טוען שרק בנימין יהיה עבד.

התורה וההפטר

לרגל שבת-חנוכה, ובהקשר לנס שאירע בפק השמן של המנורה, מפטירים את ההפטר בה מעיד זכריה הנביא על המחזה שהארהו ה' 'מנורת זהב כולה... ושבעה נרותיה עליה'.

הכרת הטוב לרש"י הק

חיים של תורה

הגה"צ רבי יהודה זאב סג"ל צוק"ל, ראש ישיבת מנצ'סטר, רגיל היה להדליק מדי יום ביומו נר לפני עמוד התפילה, לזכר נשמת רש"י הקדוש, ונימוקו עמו: 'הרי הוא מסייעני להבנת תורה שבכתב ושבעל פה, וחייב אני להכיר לו טובה'.

ה' יתן חכמה

כשאנו לומדים דברי רש"י אלו, ניטול עמנו צידה לדרך את מוסר-ההשכל העולה מבין הדברים, לדעת ולזכור שאין כל מקום להתנאות ולהתפאר בכישורונות וביכולות בהם ניהן האדם, אלא יש לזכור תמיד כי ה' יתן חכמה מפיו דעת ותבונה (משלי ב, 1), כל מה שיש לאדם חכמה ותבונה להשפיע לאחרים, אינו אלא כמו צינור להעביר לאחרים מה שהשפיעו לו משמים, ומה יש לו לצינור להתנאות?

וישן יוסף את פרעה לאמר בלעדי אלקים יענה את שלום פרעה (בראשית מא, 10) 'בלעדי' - אין החכמה משלי, אלא 'אלקים יענה' - יתן ענה בפי לשלום פרעה (רש"י).

לב לדעת

הכרת והבנת מושג בתורה

אסנת | ויתן לו את אסנת בת פוטי פרע כהן אן לאשה (בראשית מא, 10)

לאחר שהתמנה יוסף למשנה למלך מצרים, מסר לו פרעה לאשה את אסנת בתו של פוטי פרע, שהיה הכהן - כלומר המושל והשר, של העיר 'און' במצרים, אשר יש אומרים שהיא העיר אלכסנדריה של מצרים (פירוש רבינו מיוחס). לדעת רש"י, פוטי-פרע הוא פוטיפר שר הטבחים.

מובא במדרשים (רבו בחי; מדרש אגדה) שאסנת היתה בת דינה בת יעקב ושכם בן חמור, אולם יעקב כתב על טס של זהב כל מה שאירע עם חמור בן שכם, וכשילדה דינה את אסנת, נתן הטס על צווארה, והשליכה בחומת מצרים, שם ישבה בתוך סנה ועל שם כך נקראה 'אסנת', ופוטיפר מצא אותה בוכה בחומת מצרים ולקחה לביתו. ואילו בדעת זקנים לבעלי התוספות כתבו שהיא הובאה למצרים בדרך נס.

ענינים לראות

הבנת מילה אחת בתורה

אפוא | אם כן אפוא זאת עשו (בראשית מג, 14)

דומה שאין עוד מילה בלשון הקודש כמו המילה 'אפוא', שכן מדובר במילה ייחודית בכך ש...אין לה פירוש קבוע!

כך כותב כאן רש"י וז"ל: 'כל לשון אפוא, לשון יתר הוא, לתקן המילה בלשון עברי'. כלומר, תיבת אפוא אינה בהכרח באה לבטא דבר-מה, או לומר אמירה מסוימת, אלא היא מילה בלשון הקודש אשר מטרתה היא לשם תוספת והשלמה ליופי הדיבור.

אך אין כוונת רש"י שאין כל פירוש למילה זו, אלא שכל פעם יש לפרש אותה לפי הענין המדובר בפסוק, ולשלב את המילה בתוך תוכן הפסוק. לפיכך בכמה מקומות בתורה בהם מופיעה המילה 'אפוא', מפרש רש"י שהיא מלשון 'איה פה'. כך כותב רש"י כאן בהמשך דבריו: 'אם כן אפוא זאת עשו וכו', צריך אני לחזור ולבקש איה פה תקנה ועצה'. וכיוצא בזה כותב רש"י בפרשת תולדות (כו, 14) מי אפוא הצד ציד - מי הוא ואיפה הוא הוא הצד ציד.

אזניים לשמוע

כללי רש"י הק' בדיקוק הלשון

הנמצא או הנמצא | ויאמר פרעה אל עבדיו הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו (בראשית מא, 14)

כידוע, בחומשים אין סימני שאלה [?] או סימני קריאה [!], אך הלומד חומש עם רש"י בהבנה נכונה, יודע שניתן ללמוד מתוך הניקוד של האותיות איו מילה נאמרת בלשון שאלה ותמיהה. רש"י כותב כאן, שכל מקום שאנו רואים בתורה אות ה' בראש מילה שהיא מנוקדת בניקוד חטף-פתח [ח], ולא בניקוד פת"ח רגיל [ה], יש לקרוא מילה זו בלשון תמיהה. כך יש לפרש גם כאן את הפסוק 'הנמצא כזה איש אשר רוח אלקים בו', שאומר פרעה בלשון תמיהה: וכי אם נלך ונחפש איש כמו יוסף, האם אנחנו נמצא עוד אחד כמותו?!

ברם, בהמשך הפרשה, כתוב (מב, 10) ויפתנו דבריהם האמת אתכם, ופירש שם רש"י: 'לפיכך ה"א נקוד פתח שהוא כמו בלשון תימה'. ומבואר כאן שלפעמים יש לשון תמיהה גם כאשר האות ה' בתחילת המילה מנוקדת בפת"ח רגיל. וביאור המפרשים (מירא דכא) שהסיבה לכך, מאחר והאות השניה, דהיינו האות א' של 'האמת', מנוקדת בחטף-סגול [אָ], והכלל הוא, שאין שני 'חטפים' בתחילת מילה, לכן כאן האות ה' מנוקדת פת"ח רגיל, אף שהיא לשון תמיהה (וכענין זה ביאר בגור אריה בפרשת תולדות על הפסוק (כו, 14) הברכה אחת הוא לך, עיי"ש).

ראיתי בספר 'שערי יצחק'...

שיעורים עמוקים היה מוסר הגאון רבי יצחק דוד פלקסר זצ"ל, ראש ישיבת 'שפת אמת', והם נדפסו במשך השנים בסדרת ספריו 'שערי יצחק'.

אירע פעם שרבי יצחק דוד פתח את שיעורו ואמר: 'דבות התייגתי בדברי הרשב"א, ולא הצלחתי להבינו על בוריו, עד שפתחת את הספר המצוין 'שערי יצחק' וראיתי שהוא מסביר יפה את דברי הרשב"א'...

לפליאת התלמידים על שהוא מדבר בהתפעלות על ספר שהוא עצמו חיבר, הסביר רבי יצחק דוד: 'שמה תשאלו, וכי אין בכך גאווה? אגיד לכם, אל נא תחשבו שאני משבח ומהלל את עצמי, שכן רק צינור הייתי, והכל בחסד עליון נעשה, והלא כך אומר הנביא (ירמיה ט, כב-כג) 'כח אמר ה' אל יתהלל חכם בחכמתו, ואל יתהלל הגיבור בגבורתו, אל יתהלל עשיר בעשרו, כי אם בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי', כלומר, יכול החכם להתהלל בחכמה, בתנאי שהוא משכיל וידוע כי הכל בדבר שמים נעשה'...

מה זו ענוה?

סיפר מרן הגאון הגדול רבי ברוך דב פוברסקי שליט"א, ראש ישיבת פוניבז': פעם ישבתי אצל מרן הגר"ז מברסקי זצוק"ל, והנה נכנס תלמיד חכם אחד וביקש להבין את הגמרא בסוף מסכת סוטה, שם נאמר 'משמת רבי - בטלה ענוה', והוסיף האמורא רב יוסף: 'לא תיתני ענוה, דאיכא אנא', כלומר, אין לגרום במשנה שבטלה הענוה, שהרי אנכי קיים, ויש בי מידת הענוה.

שאל אותו תלמיד חכם: איזו ענוה היא זו, לומר שאנכי עניו? נענה הרב מברסקי: 'מי שיועז מה זו ענוה, לא ישאל שאלות

לדעת חכמה ומוסר להבין

פניני מוסר, חכמה, וחיזוק, מתוך פסוקי הפרשה

במנחה, יש צורך לשלוח מנחה גדולה ונכבדה, אך כשצריך לתת מתנה ליהודי למצוא חן בעיניו, די במנחה צנועה, חתיכת עוגה עם בטנים ושקדים...

ניני וחכים, או חכים וניני

ויקרא לַפְּנֵי אֲבִירָה (בראשית מא, 10) דרש רבי יהודה, אברך זה יוסף שהוא אב בחכמה ורך בשנים, אמר לו רבי יוסי בן דורמסקית, עד מתי אתה מעוות עלינו את הכתובים וכו' (רש"י)

בילדותו נודע הבעל שם ממילכשטאט הגר"ר יצחק אריה זצ"ל, כעילוי מחודד. פעם כתב עליו אביו במכתב למלמד שהוא 'ניני וחכים'. שאל אותו המלמד, הרי ביוסף נאמר 'אב בחכמה ורך בשנים', דהיינו שדבר ראשון משבחים שהוא 'אב בחכמה', ורק אחר כך שהוא 'רך בשנים', ולמה אצלך כתבו תחילה 'ניני' ורק אחר כך 'חכים'?

השיב הילד בחריפות: אכן משום כך מפרץ רבי יוסי פשט זה ואומר לרבי יהודה, 'עד מתי אתה מעוות עלינו את הכתובים', הכוונה שאם מילת 'אברך' באה לשבח את יוסף, יש להזכיר תחילה את עובדת היותו צעיר, ואחר כך שהוא חכם, כלומר שלמרות היותו 'רך' הוא כבר 'אב בחכמה'. זו גם כוונת 'ניני וחכים', שלמרות שאני 'ניני' אני גם 'חכים'...

איך להתפלל

וא-ל שדי יתן לקם רחמים (מג, 17)

מעשה אינכם חסרים כלום אלא תפילה, הריני מתפלל עליכם (רש"י)

פירוש, הריני מתפלל עליכם - שתדעו איך להתפלל!

(אור המאיר, להרה"ק רבי זאב וואלף מויטומיר זי"ע)

ויחלום שנית...

ויישן ויחלום שנית (בראשית מא, 14-ה)

אמר הרה"ק רבי מנחם מענדל מקוצק זי"ע: בוא וראה מה בין יהודי לגוי, להבדיל. פעמיים נאמר בתורה 'ויישן', אצל יעקב נאמר (כח, 10) ויישן יעקב משנתו - ויאמר אכן יש ה' במקום הזה, מיד כשהוא מתעורר משנתו הוא מתמלא יראת שמים, ואילו בפרעה מה נאמר? ויישן פרעה, ויישן ויחלום שנית...

מעט בטנים...

והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים (בראשית מג, 14)

בדרך צחות שח הגאון רבי אליהו עקיבא רבינוביץ זצ"ל, אב"ד פולטווא: אין זו המנחה הראשונה ששלח יעקב, שהרי כבר מצאנו בפרשת וישלח ששיגר מנחה לעשיו אחיו, אך צאו וראו מה בין מנחה למנחה. המנחה שנשלחה לעשיו היו בה אבנים טובות ומרגליות וגם מאות ראשי בקר וצאן, ואילו המנחה שבפרשתו לא היו בה אלא מעט צרי, מעט דבש, ובטנים ושקדים. רמז יש בדבר, שכאשר באים לשלוח גוי

האמנם שלח יעקב ליוסף פיסטוקים?

מה הם אותם 'בטנים' ששלח יעקב עם בנו למצרים?
וגם: הגירסא ברש"י היא 'אפרסקים' או 'אפוסטיקים'?

כך או כך, אנו מגלים כאן בדפוס אלקבץ שרש"י כבר מייחס את הבטנים לפרי הנקרא 'אפוסטיקים', מה שמזכיר לכאורה את הפיסטוקים של ימינו.

פיסטוקים בארץ ישראל?

אם אמנם הבטנים ששלח יעקב הם 'אפוסטיקים', המוזכרים כאן לפי גירסת דפוס אלקבץ, יש להעיר הערה: שהרי בפשטות שלח יעקב פירות אלו הגדלים בארץ ישראל (וראה בפירוש רבי יוסף בכור שור על התורה, שפירש כאן 'מוזמרת הארץ' שהכל משבחים ומוזמרים את ארץ ישראל שיש בה פירות טובים אלו), והנה בירושלמי מסכת דמאי (פ"ב ה"א) מבואר ש'הפססטיקין' אין כיצא בהם בארץ ישראל!

אך ראה בספר 'שדה צופים' עמ"ס דמאי שם, שהגירסא הנכונה בירושלמי היא כגירסת התוספתא שהפססטיקין י"ש כיצא בהן בארץ ישראל, ואם כן, יש לומר שאכן יעקב שלח פיסטוקים הגדלים בארץ ישראל. ויש לציין שאמנם בימינו אין גידול פיסטוקים בארץ ישראל, רוב הפיסטוקים מיובאים מחו"ל, אבל בארצנו מפוזרים כמה עצי בטנה עתיקים בהרי חברון, וכן יש כמה מטעים בגליל העליון (והרי יעקב התגורר בימים ההם אצל יצחק אביו בחברון, ולא רחוקה היא לומר שאכן גדלו עצי בטנה - פיסטוקים שם בחברון בימים ההם).

פרי הגדל בסוריה

הוכחה נוספת שכונת רש"י כאן היא אכן לפי הבטנה הנקרא בימינו פיסטוקים, יש להביא מדברי הברטנורא במסכת שביעית (ו), ה) שכתב: 'בטנה - מלשון בטנים ושקדים, בלשון ערבי פאסט'ק', ע"כ. הרי שהביא לשון הכתוב כאן בטנים ושקדים ופירש שהכוונה לפרי הבטנה הנקרא פאסט'ק, וכן הוא שם בפירוש המשניות להרמב"ם (וכן בשרשים לרד"ק שורש בטן).

זאת ועוד, שהרי בנוגע לפרי 'פאסט'ק' המוזכר כאן הוא ברמב"ם ובברטנורא, כתב בספר הערוך (ערך פסתקא) שהוא 'פרי הגדל בסוריא', וקרוב לוודאי שכונתו לפיסטוק - חלבי הנקרא כן על שם מוצאו מהעיר חאלב בסוריה.

מה גם, שהרי רש"י כתב שבטנים נקראים בלע"ז 'פישטיצ'י'ש', ובספר 'מעייני אגם' על לעזי רש"י כתב שבימינו הפרי הנקרא בצרפתית ובעוד שפות 'פסטא'ש' הוא פרי הפיסטוק.

בטנים - אפרסק?

גם לפי הגירסא ברש"י 'ודומה לי שהם אפרסקין', ברור לפי כל המקורות הנוכחים כאן שאין הכוונה לאפרסקים של ימינו, שהם אינם סוג של אגוז, ובפרט לפי המובא במדרש ששלח יעקב 'שמן של בטנים', ומאפרסקים אי אפשר לעשות שמן, אך מפיסטוקים יש בימינו שמן-פיסטוק.

בתוך פירושו של רש"י הק', הוסיפו המדפיסים בהרבה מקומות תוספות של פירושים וביאורים, בעיקר במקומות בהם רש"י משתמש בתרגום בלע"ז. אך במקרים אלו מוטלת עלינו חובת הבידור אודות תוספת זו, מהיכן מקורה ועל סמך מה נכתבה.

אנו מוצאים בפרשת השבוע בפסוק (בראשית מג, יא) קחו מוזמרת הארץ בכליכם והורידו לאיש מנחה מעט צרי ומעט דבש נכאת ולט בטנים ושקדים, שרש"י כותב: 'בטנים - לא ידעתי מה הם, ובפרוש א' ב' של רבי מכיר ראיתי פישטיצ'י'ש, ודומה לי שהם אפרסקין'.

פיסטוק חלבי?

והנה, בכמה וכמה חומשים הוסיפו המדפיסים לאחר המילה 'פישטיצ'י'ש' תרגום בסוגריים: 'פיסטוקים'.

הוא אומר: כאשר יעקב שלח למושל מצרים בטנים אין הכוונה לפרי הנקרא בימינו בשם 'בטנים', אלא לפרי הנקרא בימינו 'פיסטוקים'. כידוע, יש לפרי זה עוד כמה וכמה שמות וכינויים, יש הקוראים לו 'פיסטוק-חלבי' (על שם מוצאו מהעיר חאלב בסוריה) או 'פיסטוק שאמני' (על שם מוצאו מהעיר דמשק בסוריה, ודמשק נקראת בערבית 'שאם'), אחרים מכנים אותו 'אגוז גן עדן' על שם טעמו המשובח, או 'אגוז יער', ואילו שמו האמיתי המקצועי הוא: 'אגוז'.

הבוטנה, והוא הגדל על עץ הנקרא 'אלת-הבוטנה' (ולכן ברכתו בורא פרי העץ).

נבקש אפוא לברר, האומנם הדבר מוסכם וברור, שיעקב שלח למושל מצרים חפית פיסטוקים? ואם כן, מה הקשר בין פיסטוקים לאפרסקים שמזכיר רש"י?

הנוסח בדפוס ראשון

נקדים מה שכתב בספר 'יוסף הלל', שיש לתמוה בדברי רש"י, שלכאורה הוא סותר עצמו, שתחילה כתב 'לא ידעתי מה הם', ובסוף דבריו כתב 'ודומה לי שהם אפרסקין', ואם לא ידע מה הם, מה שייד לומר שדומה לי שהם אפרסקין?

על כך מבאיר שם ביוסף הלל, שברש"י דפוס ראשון הנוסחה היא: 'ובפירושי אל"ף ב"ת של רבי מכיר ראיתי פישטיצ'י'ש ודומה לו, שהם אפרסקין', והיינו שאין הגירסא 'ודומה לי', אלא 'ודומה לו', וכך הפירוש ברש"י: הבטנים הם פישטיצ'י'ש או איזה פרי אחר הדומה לו והיינו אפרסקין'.

שהם אפוסטיקים

אך כבר העיר שם המגיה בספר 'יוסף הלל', שפירוש זה אינו מתאים עם הנוסח ברש"י בדפוס הקדום 'דפוס אלקבץ' משנת רל"ו, ששם הנוסח הוא: 'בטנים לא ידעתי מהו ודומה לי שהם אפוסטיקים'. ולגירסא זו בוודאי שיש לפרש המילים 'ודומה לי' היינו שרש"י אומר שנראה לו לפרש שהם אפוסטיקים.

כיסוי הדם

למחלוקת זו השלכות שונות בכמה הלכות בתורה, כגון: האם יש מצוה לכסות את הדם של שחיטה כזו שאינה ראויה; או האם יש איסור שחיטת 'אותו ואת בנו' בשחיטה כזו שאינה ראויה; או האם הגונג ושחט בשחיטה שאינה ראויה חייב לשלם תשלומי ארבעה וחמשה.

אתי יאכלו האנשים

הגמרא במסכת חולין (פה, א) אומרת שהמקור של רבי שמעון שרק שחיטה הראויה נקראת שחיטה, הוא מהכתוב כאן אצל יוסף 'וטבוח

'שחיטה שאינה ראויה' - שמה שחיטה?

וידא יוסף אתם את בנימין לאמר לאשר על ביתו הבא את האנשים הבית וטבוח טבוח ויהיו אתי יאכלו האנשים בצורה' (בראשית מג, טז).

פסוק זה המופיע בתוך פרשת הגעת האחים לביתו של יוסף, משמש מקור להכרעה בסוגיית 'שחיטה שאינה ראויה'.

פירוש הדברים: שחיטה שהשוחט שחט כדת וכהלכה, אלא ששחיטה זו אינה מכשירה באכילה את הבהמה, מחמת איסור מסוים שחל על הבהמה. נחלקו תנאים בדינה של 'שחיטה שאינה ראויה', לדעת רבי שמעון - שחיטה כזו אינה קרויה שחיטה, ולדעת חכמים - השחיטה קרויה שחיטה.

טבח והכן", והרי כאן היתה שחיטה שראויה לאכילה, שהרי כתוב בהמשך הפסוק "כי אתי יאכלו האנשים", ומכאן שרק שחיטה הראויה לאכילה נחשבת לשחיטה.

כך פירש רש"י שם, שמהמשך לשון הכתוב 'כי אתי יאכלו האנשים', מוכח שהיתה זו שחיטה הראויה לאכילה. אולם רבינו גרשום פירש, שההוכחה שהיתה זו שחיטה ראויה, היא מעצם לשון הכתוב 'וטבוח טבח', שהרי דרשו חז"ל (חולין צא, א) שיוסף אמר לאשר על ביתו להראות לאחים את צוואר השחיטה שיראו שנשחטה הבהמה בשחיטה כשרה, ובוודאי היתה כוונתו כדי שייסכימו לאכול משחיטה זו, ומוכח שהיתה זו שחיטה המתרת באכילה.

כללי רש"י

כללי ודרכי רש"י הק'
בפירושו על התורה

הפשט או ההלכה?

לא יכוונו בפירוש התורה, רק ליישב המקרא, יהיה כהלכה או שלא כהלכה.

כך כתב הרא"ם גם בפרשת קדושים (ויקרא יט, יט): 'ואף על פי שזאת הברייתא אינה אליבא דהלכתא וכו', מכל מקום רש"י ז"ל הביא הברייתא הזאת בפירושו, מפני שלא מצא ברייתא אחרת לפרש למה בא המקרא הזה'.

ברם, יש לציין שבהרבה מקומות טרחו המפרשים ככל האפשר להעמיד את פירוש רש"י שהיה מתאים גם אליבא דהלכתא, ולכתחילה לא רצו לתרץ שכתב פירוש שלא כהלכה (וראה שו"ת מהרי"ק סי' קס"ה שנחקק ליישב פירוש רש"י על התורה שיעלה יפה גם אליבא דהלכתא).

תולדות רש"י הק'

פרק ה' - תורה שלמדתי באף

לי שעה להקביל פניהם מאבל לחש וקשה [- מחמת אירועי אבלות וקשיים].

בתשובה נוספת (שו"ת רש"י סימן נט) מתנצל רש"י לחתנו רבי מאיר זצ"ל, על כך שאינו יכול לבוא במשא ומתן בהלכה: "מפני הצרה הגדולה אשר הורעה בינותינו".

גם בשנים מאוחרות כאשר נודע שמו של רש"י בישראל, והעמיד תלמידים הרבה, המשיכו תלואות רבות להקיפו, כפי שכותב רש"י באחת מאגרותיו לתלמידיו (שו"ת רש"י סי' עג) "כוחי תש ופי נאלם מלספר תלואות העוברות עלי גל אחר גל".

על ערש דווי

בפתח אחת מתשובותיו של רש"י בדיני בשר בחלב (שו"ת רש"י סימן פא) הוא כותב: "הנני צעיר שעל החתום נידון ביסורי חולי, מוטל על ערס דווי, עת היא לי עתה לבא בקצרה אשר לא כדת, כי תש כחי ואזלת ידי מלמשוך בעט סופר, ולכן ביתי קראתי מפי שורות הללו".

תורתך שעשועי

פרפראות וחידודים על פרשת השבוע

תשובות למדורי 'תורתך שעשועי' ניתן לשלוח דרך קו 'קול התורה' או בדריים+

חידוד בפרשה

יחיד ברבים:

היכן אנו מוצאים בפרשת השבוע, בחומש ו/או פרש"י:

א. אדם שנבלע בין אנשים אחרים.

ב. אנשים שהטמינו עצמם בין אנשים אחרים.

ג. אנשים שהיו רגילים לפרנס אנשים אחרים.

ד. אדם שאין עוד אחרים כמותו.

עולם הבא, או שני עולמות?

על הכתוב שאמר יהודה ליעקב (מ, ט) אם לא הביאתי אליך והצגתי לפניך וקטאתי לך כל הימים, מפרש רש"י: 'חטאתי לך כל הימים' - לעולם הבא, ולכאורה קשה, שהרי הלן בפרשת יוגש כאשר דיבר יהודה אל יוסף אמר לו (מד, לב) כי עבדך ערב את הנער וכו' וקטאתי לאבי כל הימים, ושם פירש רש"י: 'תקטאתי בקשר חוק להיות מנודה בשני עולמות', וצריך עיון, מדוע בפרשתנו כתב רש"י רק 'לעולם הבא', ושם פירש 'בשני עולמות'?

כמונח בקופסא

התראה

בפרשת השבוע נאמר (בראשית מ, ג) ויאמר אליו יהודה לאמר העד העד בנו האיש, ורש"י מפרש: 'העד' - לשון התראה, שסתם התראה מותרת בו בפני עדים, וכן (דברים ל, יט) העידותי בכם (שמות יט, כא) רד העד בעם, עכ"ל. מלבד שתי דוגמאות אלו שרש"י מביא, היכן עוד בחומשה חומשי תורה אנו מוצאים הלשון 'הועד' שהכוונה להתראה?

קטן הידוע

חידודים בתבנית הפסוקי הפרשה

- א. היכן כתוב בפרשת השבוע המשפט: 'אחד אני, והוא אישי'?
- ב. היכן יש בפרשת השבוע שם מלים רצופות המתחילות באות אָלֶיךָ?
- ג. בפרשתנו יש פסוק אחד בו מזכרים ששה דברים שונים שעשה יוסף, היכן הוא הפסוק?

התשובות מופיעות במדור פתרונות בסוף העמוד

יניק וחכים

שאלות מחכמות מתוך הפרשה

- היכן אנו מוצאים בפרשת השבוע בחמ"ש ו/או פרש"י:
- א. שִׁיפוֹס הָיָה 'נְבוֹן וְחָכָם'.
- ב. שִׁיפוֹס יָדַע 'לְהִבֵּן וּלְהָאִין'.
- ג. שֶׁאָמְרוּ עַל יוֹסֵף שֶׁהוּא 'אֶבֶן בְּחֻמָּה'.
- ד. שֶׁאָמְרוּ עַל יוֹסֵף שֶׁיֵּשׁ לוֹ 'דַּעַת וּסְבָרָה וּבִינָה'.

פתרונות

פרשת וישלח

יוסף דעת: הרהור תשובה בלבד - למה?

בפרשת וישלח כותב רש"י (בראשית לו, ג) שחתן מוחלין לו על עוונותיו, לכך נקראת אשת עשיו מחלת שנמחלו עוונותיו, ע"כ. ויש להקשות לפי השיטה (ראה באריכות בשדי חמד אסיפת דרים, מערכת חתן וכלה את 1) שחתן זוכה למחילה אפילו אם לא עשה תשובה, אם כן מדוע אמרו במגדא (קידושין מט, ב) שהמקדש אשה על מנת שאני צדיק, אפילו רשע גמור - מקודשת, שמא הרהר תשובה בדעתו, ע"כ. ותמוה, למה צריך לסבאר שמא הרהר בתשובה, הרי גם בלי תשובה, זוכה למחילה בגלל היותו חתן, ונחשב לצדיק גמור, וצ"ע.

להלן תקציר של חלק מנחר מתוך אלפי התשובות שנשלחו למערכת על ידי למדרי תורה שבכתב:

- א. חתן זוכה למחילה רק בשעה שנכנס לחופה, דהיינו בשעת 'נישואין' (פמ"ג ס' תקע"ג), ובגמרא מיידי בתוך המקדש, דהיינו רק 'אירוסין', ואז עדיין לא מוחלין לו, וצריך לסבאר שהרהר תשובה בלבד.
- ב. כדי שהקידושין יחולו (והיא יאה מקח טעות) צריך שיהיה צדיק לכל הפחות רגע 'לפני' הקידושין, כי אמר על מנת שאני צדיק, משא"כ חתן זוכה למחילה רק אחרי הקידושין, או בשעת הקידושין ממש, ולא אמרין קידושיו ותנאו באין כאחת, לכן צריך לסבאר שהרהר בתשובה.
- ג. כשזוכה למחילה מצד היותו חתן, עדיין אינו בגדר 'צדיק גמור', משא"כ בזוכה למחילה על ידי שעת תשובה אחרת. וזאת אמרת שיש גמור (ובפרט בתשובה מאבה שזדונות נעשות כזכויות).
- ד. וביתר שאת, שכונות האשה (כדי שלא יהיה מקח טעות בקידושין) היתה לצדיק גמור מצד עצמו, דהיינו שלכל הפחות שב בתשובה, אבל לא התכוונה לאחד שעושה עבירות ואינו מתחרט עליהם רק שזוכה למחילה מצד היותו חתן.
- ה. אחרי שהוא אמר על עצמו 'על מנת שאני צדיק גמור' הרי גילה דעתו שהוא צדיק מצד עצמו, ולא מצד מה שהנישואין יעשו אותו צדיק (ומה גם, שבעצם אמירתו 'על מנת שאני צדיק', זאת אמרת שיש אפשרות שאינו צדיק), ולכן אם לא שב בתשובה ואינו צדיק מצד עצמו, הרי מקח טעות.
- ו. יש ספרים שכתבו שהמחילה לחתן היא רק על תנאי שמעתה ושתנה לטובה, ואם חוזר לסורו נעקרת המחילה, משא"כ בהרהור

כמונח בקופסא - לא הרהר:

בפרשת וישלח נאמר (בראשית לג, יט) ויָקַן אֶת חֻלְתָּהּ הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָקָה שָׁם אֶהְיֶה. באחת הפרשיות בחומשה חומשי תורה, מביא רש"י פסוק זה, שהקב"ה השתבח בעיקב אבינו שלא הרהר אחד מידותיו של הקב"ה למרות שהיה צריך לקנות את חלקת השדה בדמים מרובים. היכן הם דברי רש"י אלו?

תשובה:

בפרשת וארא, רש"י שמוט ו, ט: 'וכן בעיקב ויקן את חלקת השדה, לנטות אהלו, ולא הרהרו אחר מדותיו'.

פרי עטם של
לומדי תורה שבכתב

אהבת תורה

גיליתי את האור

ברצוני להביע את רחשי לבי בהכרת הטוב על כל הפעולות הנשגבות שאתם עושים למען חיווך לימוד חומש ורש"י בהנהגה, ובפרט ברצוני להודות לכם על האוצר העצום שהתגלה לי לאחרונה, הלא הם השיעורים היומיים והשבועיים הנמסרים בקו הטלפון 'קול התורה' שעל ידי מפעל תורה שבכתב.

האמת אגיד, שאמנם אני מקפיד ללמוד כל יום חומש ורש"י, אבל באופן כללי אני בטבעי איני רגיל להקשיב לשיעורי תורה בטלפון, אך לאחרונה הודמתי לי לנסוע נסיעה ארוכה ולידי ישב אחד מממרי, שמתי לב כי באוזניו תחובות אוזניות וכל כולו מרוכז בשיעור, כשמפעם לפעם הוא עצר את השמיעה, מעיין בחומש, ופניו לובשות אור. שאלתי אותו מה הוא שומע, ותשובתו היתה: השיעורים בחומש ורש"י בקול התורה'.

כשראיתי את ההתלהבות על פניו, וכיון שהיה זמני עמדי, אמרתי לנסות גם אנכי לטעום מיערת הדבש, ומה אומר ומה אדבר, מאז 'הצצתי ונפגעתי...' גיליתי עולם מופלא של שיעורים בהירים שאין כדוגמתם. שיעורים השופכים אור חדש על כל הפרשה; שיעורים ברורים בשפה קולחת וחדשה; שיעורים המשלימים סדר בתוך סבך פסוקי הפרשה, ומסדרים את המאורעות דבר דבור על אופנו, ואף מציגים את כל השיטות והביאורים בשפה ברורה ונעימה.

מאז שגיליתי את האור, איני מוותר בכל יום ובכל סוף שבוע על שמיעת השיעורים, כי אני רואה בעליל ששיעורים אלו שידרגו את הלימוד שלי עשרות מונים, והעניקו לי טעם חדש בלימוד החומש. ומכאן שאשר את תודותיי קדם מע"כ הרבנים הגאונים שליט"א מוסרי השיעורים, שבוודאי משקיעים בכך השקעה רבה, רב זכותם ואשרי חלקם!

ש. לדרמן, בני ברק

שמות הזוכים בהגרלות
בפרשת ויצא

זוכות התורה

זוכים בהגרלות אברכים ותלמידי ישיבות גדולות

סיכום יומי - 200 ש: הרב מרדכי יוסף יודע - ירושלים, שומרי החומות | הבה"ח עקיבא וייפשי - בית שמש, בית הלוי | הרב דוד וייזמן - בני ברק | הרב ישראל ווינבטל - מודיעין עילית, עטרת שלמה | הרב עקיבא בר-נתן - ביתר עילית | הרב ברוך שלמון - אלעד, מתיבתא להוראה | הרב משה מרדכי מוסקוביץ - בית שמש, ראדושיץ | הבה"ח שמואל דוד וויינפעלד - בני ברק, סאטמר | הרב יצחק כהן - מודיעין עילית | הרב יוסף שמואל וולס - חריש, תולדות אהרן | הרב בני-שני - ירושלים, בניחו שמואל | הרב יוסף נייטו - ירושלים, ברכת דוד ומושה | הרב יחזקאל יונגר - בני ברק, עטרת אהרן | הרב אהרן קאהן - בני ברק, כולל חזון איש | הרב יוסף פיש - בית שמש, מעיין התורה | הרב יעקב יוסף פריי - אשדוד, | הרב שמעון גוטליב - קרית צאנז נתניה | הרב אברהם אהרן קרייז - מודיעין עילית, עמלי תורה | הרב יעקב גומבו - אשדוד, עטרת צבי | הרב אברהם יהושע פריי - בני ברק, בעלזא | הרב ישראל פולמן - ביתר עילית | הרב אליהו שלם - גבעת זאב, וזכרון אהרן לייב | הבה"ח יואל ברוך סלוצקי - עמנואל, שפת אמת | הרב יעקב זלצר - בית שמש, הגר"א | הרב דוד בוכי - בני ברק | הרב שלמה זלמן קפלן - בני ברק, שית יצחק | הרב דוד סויסה - נתיבות | הרב נפתלי וויטנברג - בני ברק, הלפרין | הרב שמואל - 500 ש: הרב חיים סלמן - בית שמש, תורה ותפילה | הרב אפרים שטיין - ירושלים | הבה"ח משה מאיר פארטונאל - ירושלים, לומדי תורה מחנובאק - בעלזא | מנחם הפסדה - סט ל"ח | הבה"ח מנחם מנחם סלמן - קרית מלאכי, תומכי תמימים ליובאוויטש | מנחם גמור - ש"ס | בלכתך בדרך: הרב יעקב פרוש - אשקלון, משכן משה | יוסף דעת - 200 ש: הרב אברהם בנימין אטינגר - ירושלים, אש תמיד | הבה"ח יהודה אריה שלוינגר - בני ברק, שביל ירושלים | חידודי תורה - 100 ש: הבה"ח יוסף יהודה גרינמול - אשדוד | הרב יהודה רוששילד - ירושלים, זיו ישראל | כמונח בקופסא - 150 ש: הרב יואל טאז - בני ברק | הרב חיים נאמי - בני ברק, ידיעת תורתך | מנחמים קבועים - 100 ש: הרב יעקב פריידמן - בית שמש, אור לישור | הרב מרדכי שיינסקי - בית שמש | הרב ישראל קופטניצקי - ערד, כולל נחלת יצחק

זוכים בהגרלות תלמידי ישיבות קטנות וילדים

סיכום יומי - 50 ש: יניק וחכים שמואל צבי ליברמן - בית שמש, אגני | הבה"ח משה רחוביים - בני ברק, סערת ויוניץ | הבה"ח יוסף גולדבלט - אור יהודה, ברכת יצחק | יניק וחכים שמואל אריה ידע - אלעד, הפארתר יעקב | יניק וחכים דוד רוטמן - ביתר עילית, עץ חיים | יניק וחכים דוד וולף - ירושלים, פני מנחם | יניק וחכים שמואל יעקב גורמן - מודיעין עילית, אור התורה | יניק וחכים משה יהושע גמור - בני ברק | יניק וחכים מנחם מנחם ברוסדורפר - בית שמש, תורת מרדכי | הבה"ח משה יהושע וינגרטן - בית שמש | יניק וחכים דוד רפפורט - ירושלים, מאור חיים | יניק וחכים ישעיהו לעבירעכט - בני ברק, סאטמאר בני ברק | הבה"ח יהושע יעקבסון - מודיעין עילית, סלבודקא | יניק וחכים מאיר אברהם ליברמן - ירושלים, מנחבוקא | יניק וחכים בנימין רבינוביץ - ביתר עילית, תפארת התורה | הבה"ח יהושע הורוביץ - בית שמש, באר המלך | יניק וחכים יהודה ביכמן - בני ברק, מרכז | יניק וחכים חיים אהרן יוסף הגר - בני ברק, זיו התורה | יניק וחכים חיים ציממן - ירושלים | יניק וחכים שמעון גרין - ירושלים, צאנז | יניק וחכים רפאל סרולוביץ - בני ברק, כתב סופר ערלי | כמונח שמואל - 100 ש: יניק וחכים ישראל מאיר דביי - נתיבות, נטעי ראובן | הבה"ח משה יוסף אייזנב - אשדוד, באר אברהם | ירושלים | חידודי בפרשה - 50 ש: הבה"ח נתן נטני - צפת, ישיבה לעצירים - דרך אמת | כמונח בקופסא - 50 ש: הבה"ח חיים מרגלית - רכסים, כנסת חזקיהו | מנחמים קבועים - 50 ש: הבה"ח אברהם יצחק לוונשטיין - בני ברק, פונבית | הבה"ח יהודה לייב שלמה סטט - בית שמש

לרישום והצטרפות ל'תורה שבכתב':

02-500-2018

מארה"ב: 4433-0613-0131 | מאנגליה: 1518-9881-351

מכון הוצאה לאור | אגף 'שיעורי תורה' | קו 'קול התורה' | מבחר שיעורים במגוון שפות וסמנויות | סיכומים ומבחרים | שיעורי תורה | הגרלות ופרסים | גיליון שבועי | מוזלטר יומי

לפניות, תגובות והערות: ts025002018@gmail.com

אל תפספס את היסוד!

לפני כל לימוד אחר להתחבר אל היסודות אני בוחר!

"מה אתם עושים לכבוד גיליון ה-100?" - חזרו על עצמם השאלות שהגיעו למערכת שוב ושוב בשבועות האחרונים. את האמת נאמר - שאנחנו כלל לא חשבנו לציין את ה'מאורע' - אולם בעקבות הפניות, הועלה הנושא בשיבת המערכת, ובדין שהתנהל הועלו השיקולים לכאן ולכאן. רעיונות יצירתיים ומגוונים הושמעו. האחד הציע את 'אל תקרי מה אלא מאה', בעוד רעהו צידד דווקא 'במאה אומר נברך לאלוקינו', והיו גם כאלו ששלפו את הפסוק 'ומאה מכם רבבה...'.

את ההחלטה רואים כולם כעת בידכם. גיליון ה-100 הוא גיליון שגרת בדומה למרבית קודמיו, וכמו רבים מאלו שעוד יבואו בס"ד אחרי.

והסיבה לכך פשוטה ביותר:
אין לנו מטרה בהוצאת הגיליונות השבועיים!
כן. קראתם נכון.

הגיליון הפופולארי שכבש את לבבות רבבות אלפי ישראל בפרק זמן כה קצר, הגיליון שעולה על שולחנם של מלכי ישראל - רבנן ותלמידיהן מכל העדות והחוגים, הגיליון שהפך לנכס צאן ברזל בכל בית כנסת ובית יהודי ומופץ בלמעלה מ-50,000 עותקים מדי שבוע - יוצא לאור ללא מטרה?!

'ללא מטרה' - מאי משמע?!

יש לנו מטרה אחת ויחידה:
לחבר כל יהודי ללימוד התורה הקדושה עם פירוש רש"י דבר יום ביומו!

בעבור מטרה זו הוקם מפעלינו הקדוש. למענה פועלים אנו מזה שנתיים ומחצה ביתר שאת ועוז, ובגינה אף מוציאים אנו לאור את הגיליון השבועי.

אמור מעתה: הגיליון השבועי הוא אמצעי - לא מטרה!

גיליוננו זה, שזוכה ב"ה לחבר רבבות אלפי יהודים מדי שבוע בשבוע לתורה שבכתב, מעודד את הלימוד, השינון והחזרה, מבאר את דרך הלימוד וההבנה הישרה - הוא אחד מן האמצעים שלנו כדי להרחיב את גבולות התורה שבכתב ולהרבות לומדיה.

ומשכך, אין הבדל בין גיליון כ"ד, פ"ח או גיליון המאה או האלף. המספר איננו משנה. המטרה נותרה וזהו, האמצעי ממשיך אף הוא להיות זהה.

מובן, שאנו פועלים ללא הרף בכל עת כדי לשפר את האמצעי הזה, כדי לפאר ולרומם את הגיליון השבועי, הן מבחינת התוכן והן מבחינת צורת ההגשה, ההפקה, ועוד. אך הכל נעשה כאמצעי למען המטרה האחת והיחידה:

לחבר כל יהודי ללימוד התורה הקדושה עם פירוש רש"י דבר יום ביומו!

אמנם, פטור בלא כלום אי אפשר, ולכבוד ימי החנוכה יצאנו אף אנו במבצע 'נר לאחד - נר למאה' להוספת מאה נקודות הפצה חדשות לגיליון, גם זאת, מתוך אותה מטרה קדושה. להביא את דבר ה' לעוד 100 נקודות. לעוד אלפי יהודים שיהנו מאור התורה בס"ד.

ומה כל זה קשור אליך - קורא יקר ונכבד?

אם גם אתה מחובר אל המטרה הקדושה, אם גם אתה חש שחייך השתנו בזכות הלימוד היסודי, הקבוע והקדוש של חומש ורש"י דבר יום ביומו - אל תשאיר את כל הטוב הזה לעצמך!

זכור. יש לנו מטרה:

לחבר כל יהודי ללימוד התורה הקדושה עם פירוש רש"י דבר יום ביומו!

ובענין הזה, גם אתה יכול להיות נר לאחד, או להיות נר למאה. אל תשמור את האור לעצמך. גש אל החברותא, השכן, האח או המכר הקרוב. תציג בפניהם את התכנית, תדביק אותם בהתלהבות שלך, תאיר להם מעט מן האור שבך. ותזכה. תזכה שעוד שלהבת של אור התורה תרצד ותאיר כל השנה בס"ד - בזכותך!

כאן המקום להודות מעומק הלב, לכל צוות העוסקים במלאכת הקודש מדי שבוע בשבוע, החל מצוות רבני המפעל העולמי, העורכים, המגייסים והמבקרים, דרך הצוות הטכני האמון על כל תהליך פניות הציבור, המזכירות, העיצוב, ההדפסה וההפצה, ואחרונים חביבים מאות המפיצים היקרים שעושים מלאכתם במסירות ונאמנות ללא לאות, למען זיכוי הרבים - שלא על מנת לקבל פרס.

יהי רצון שזוכה כולנו יחד, להגשים את מטרנתנו הקדושה, ולהפיץ את דבר ה' ברמה, להאיר את העולם באור התורה שבכתב, ולחבר עוד רבבות אלפי יהודים אל האור הגנוז בתורה הקדושה, בחיבור יומי מתוק וקבוע.

בברכת התורה - המערכת

נר לאחד נר למאה!

לרגל הופעת גיליון ה-100

השבוע בסייעתא דשמיא בעיצומם של ימי האורה זו תורה

מלאים אנו שבח והודיה להקב"ה נותן התורה ברוך הוא על הזכות העצומה שנפלה בחלקנו להפיץ את מעיינות התורה שבכתב להביא את דבר חשיבות הלימוד הנשגב ולהרבות בס"ד את לומדי התורה והוגיה בכל אתר ואתר

לציון 100 שבועות של אור התורה המאיר רבבות בתים בישראל מדי שבוע בשבוע בעזה"ת

מכריזים אנו על מבצע 'נר למאה'

להוספת עוד 100 נקודות של אור להפצת הגיליון השבועי ברחבי ארה"ק

המבצע מיועד לבתי כנסת גדולים וישיבות גדולות בלבד!

המבצע המיוחד מתאפשר הודות לתרומות האדיבה של ידידנו הנכבד והיקר שליט"א לעילוי נשמת הרבני החסיד מו"ה יהושע פנחס במ"ה צבי הכהן ז"ל

מוגבל ל 100 נקודות וכל הקודם זוכה!

רוצים לזכות את הרבים באזור מגוריכם בבית הכנסת או בישיבה שלכם?

וקבלו בכל שבוע את מאור הגיליונות עד לפתח הבית בדיוור ישיר - לזיכוי הרבים!	עדכנו את כל פרטי בית הכנסת / הישיבה, והכתובת למשלוח.	חייגו לקו 'קול התורה' בשעות המענה האנשי בשלוחה 8 (אחרי בחירת השפה)
---	--	--

לפרטים והצטרפות חייגו עכשיו:

02-500-2018